

Tân mạn Xuân
Chủ đề: Hoa Anh Đào
Tác giả: Sương Lam

Đón Xuân Với Hoa Đào

Lời Tác giả:

Thưa quý anh chị,

Ngày Xuân mà không có hoa đào, hoa mai, hoa cúc, hoa lan, v.v. chưng trong nhà thì xem như thiếu không khí ngày Tết rồi. Mấy hôm rày người viết xem ti-vi thấy Cali đón Xuân nhộn nhịp lắm với cảnh đào, cảnh mai, hoa lan, hoa cúc, v.v. bán đầy phố chợ, xen lẫn với các gian hàng bánh mứt, bánh tét, bánh chưng, v.v.

Người viết đã tâm tình về hoa mai vàng xứ Mỹ Forsythia thay cho hoa mai vàng xứ Việt trong ngày đầu Xuân. Bài tâm tình hôm nay xin dành cho những người yêu hoa đào hồng thắm.

Chúc quý bạn hưởng Xuân vui vẻ nơi xứ người với hy vọng cuộc sống của mình cũng tươi đẹp như hoa đẹp mùa Xuân nhé.

*Tình thân,
Sương Lam*

Miền Bắc Việt Nam đón Xuân với hoa đào hồng tươi. Miền Nam Việt Nam đón Xuân với hoa mai rực rỡ. Mỗi hoa có một vẻ đẹp riêng của nó nhưng thấy hoa đào, hoa mai nở là biết Xuân đã về rồi.

Thú thật, người viết là người miền Nam “chính gốc một trăm phần trăm” nên chỉ biết đón Xuân với hoa mai vàng vì chợ hoa ngày trước năm 1975 ít có gian hàng hoa nào bán hoa đào như bây giờ ở Việt Nam. Sau khi có cuộc đổi đời ở miền Nam nước Việt, dân chúng miền Nam như tôi mới được thưởng thức nét đẹp thật sự của hoa đào được chở từ miền Bắc vào Nam.

Ngày trước, người viết chỉ biết hoa đào qua thi ca mà thôi, đặc biệt là bài thơ Đề Tích Sở Kiến của Thôi Hộ:

“... Chàng Thôi Hộ ngày xưa đã để lại một bài thơ trứ danh trong nền văn học Trung hoa với vài câu thơ so sánh má hồng của giai nhân và sắc thắm của hoa đào. Truyền thuyết nói rằng khi chàng trở lại đề bài thơ nơi chốn cũ thì nàng con gái kia đã vì tương tư chàng mà khổ đau sầu muộn sắp sửa lìa bỏ trần gian, may thay, vì nhớ thương nàng, chàng trở lại lần nữa kịp lúc nàng đang cơn hấp hối, mãnh lực tình yêu đã khiến nàng hồi sinh và đôi bên đã nên duyên chồng vợ.”

Đề Tích Sở Kiến

*Khứ niên kim nhật thử môn trung,
Nhân diện đào hoa tương ánh hồng.
Nhân diện bất tri hà xứ khứ.
Đào hoa y cựu tiếu đông phong.*

(Thôi Hộ 618-907)

Tạm dịch:

*Thơ đề chốn năm xưa gặp gỡ
Năm xưa cửa ấy ngày này,
Má đào hoa thắm thơ ngây then thềm.
Biết tìm đâu bóng người xưa,
Hoa đào năm cũ cợt đùa gió đông.*

(Hạt Cát dịch)

(Nguồn: trích bài viết Sakura - Nhân diện đào hoa tương ánh hồng của Hạt Cát - Forum Phụ Nữ Việt - Cảm ơn Hạt Cát nhé)

Quý bạn tìm hiểu một chút về hoa đào do người viết sưu tầm được trên internet nhé.

“... Cây đào thuộc họ hoa hồng, thân gỗ nhỏ, cao khoảng từ năm đến mười mét, lá có hình mũi mác. Hoa mọc đơn độc, có màu hồng hoặc màu trắng, năm cánh mềm mại, mịn màng như nhung. Khi cây ra hoa ngắn, hầu như không có cuống, đài có ống hình chuông, thùy hình trứng, có nhiều nhị. Dòng họ của hoa đào rất đa dạng và phong phú. Nếu xếp theo số cánh thì có thể chia đào thành hai loại là đào đơn và đào kép. Còn xếp theo màu sắc thì có thể chia đào thành đào phai, đào bích, đào bạch, đào thất thốn. Nhưng có lẽ đẹp nhất vẫn là đào bích. Đào bích cánh hoa màu hồng thắm, tán tròn nhiều cành cân đối. Đào phai màu nhạt, hồng tươi, trang nhã mà hấp dẫn như đôi má ửng hồng của người thiếu nữ khi thẹn thùng. Đào bạch ít hoa tương đối khó trồng. Đào thất thốn dáng nhỏ, hoa nhỏ, có màu đỏ thẫm.”

Hoa đào chỉ trồng được ở miền Bắc và nở đúng vào mùa xuân. Nhưng muốn hoa nở đúng thời vụ thì đòi hỏi nhiều kinh nghiệm ở người trồng hoa. Và thi sĩ Xuân Sách đã dùng những lời thơ để nêu ra cách làm cho hoa nở đúng ngày Tết:

*“Vật trụ lá, bẻ trợ cành
Để cây tức giận nở thành trăm hoa”*

Vì vậy, muốn có đào chơi vào ngày Tết thì tháng mười một âm lịch người ta thường ngắt hết lá để nhựa cây tích tụ lên thân làm nụ. Rồi tùy theo thời tiết nóng hay rét nhiều mà người trồng đào phải thúc hay hãm hoa.

Nếu ở miền Nam, xuân về phải có mai vàng, một biểu tượng cho sự giàu sang, phú quý, hạnh phúc và sum vầy thì ở miền Bắc có hoa đào mới có mùa xuân. Người miền Bắc ưa chuộng chơi đào vào ngày Tết có lẽ vì màu hồng mang lại sự may mắn và phúc lộc đầu

năm. Các cụ ngày xưa thường bảo, cắm một cành đào trong nhà là cản được gió độc và đuổi được tà khí. Và sân nhà ai có trồng đào thì đó là sân nhà phú quý. Những nhà có điều kiện thường sắm cả một cây đào ghép ba tầng, những nhà nghèo hơn cũng có mua một vài nhánh đào chung trong nhà. Đón xuân mà không có hoa đào cũng tẻ nhạt như thiếu bánh chưng xanh, câu đối đỏ, tràng pháo hồng. Vì vậy, Tết đến, dù bận việc đến mấy thì người dân miền Bắc cũng phải mua cho gia đình mình một vài nhánh đào.

Hoa đào không chỉ mang giá trị thẩm mỹ mà còn mang nét đẹp văn hóa đồng thời còn là một dược phẩm, mỹ phẩm độc đáo. Từ xưa, hình ảnh của hoa đào đã được đưa vào thơ ca làm xúc động lòng người. Trong truyện Kiều, Nguyễn Du có nhắc đến hình ảnh của hoa đào trong sự luyến tiếc khi cảnh cũ còn mà người xưa không thấy: “Hoa đào năm ngoái còn cười gió đông”. Và vẻ đẹp mơn mớn của hoa đào trong ngày Tết còn thể hiện qua câu thơ:

*“Một đóa đào hoa khoe tốt tươi,
Tướng xuân mơn mớn thấy xuân cười”.*

Mùa xuân năm Kỷ Dậu, vua Quang Trung sau khi đại thắng quân Thanh, đã mang một cành đào từ Thăng Long về Phú Xuân để tặng cho công chúa Ngọc Hân - người vợ yêu quý của vua – để báo tin thắng trận. Trong lịch sử y học Á Đông, danh y Tuệ Tĩnh đã ghi lại nhiều phương pháp chăm sóc da mặt cho phụ nữ bằng hoa đào.

(Nguồn: Sưu tầm trên net)

Người viết cũng đã một lần giới thiệu “Hoa Đào Ngày Tết” của Minh Hạnh ở Portland, Oregon, một người nghệ sĩ yêu hoa, đã có những bài viết và hình ảnh về hoa đáng khen ngợi, đến những người yêu hoa qua link dưới đây:

Xin cảm ơn Minh Hạnh nhé.

Gần đây, người viết lại nhận được một bài viết rất hay “Hoa Đào Ngoài Đồi Và Trong Thi Ca” của giáo sư Phạm Thị Nhung, giáo sư Gia Long ngày cũ. Xin mời Bạn đọc một trích đoạn dưới đây và xin cảm ơn giáo sư Phạm Thị Nhung rất nhiều về bài viết này vì đã giúp cho người viết biết thêm một vài điều hay lạ về hoa đào.

“... Loại bích đào hoa to, mỗi cụm chỉ độ dăm bông, mỗi bông có 12 hay 14 cánh nhưng cũng có loại 32 cánh (loại bông kép), loại này ít trồng vì không mấy được ưa chuộng. Cánh hoa bích đào dày, màu hồng thắm, xếp thành nhiều lớp, nhị vàng tua tủa; lá có hình mũi mác, màu xanh biếc, cành thì vươn thẳng. Bích đào là loại hoa đẹp nhất, hiếm, quý vì khó trồng và phải có thổ nhưỡng thích hợp.

Bích đào và đào phai (đào ăn quả) xưa lấy giống từ Trung Hoa. Theo các nhà khảo cổ học về cây cỏ thì người Trung Hoa biết trồng đào ít nhất từ bốn ngàn năm. Đào từ Trung Hoa truyền vào Trung Á (Asie Centrale), vào Ba Tư (Perse tức Iran). Một thế kỷ trước công nguyên, ông Alexandre Le Grand mang giống đào từ xứ Perse vào Rome và mãi đến thế kỷ XVII, cây đào mới được du nhập vào Mỹ Châu. Các nhà thực vật học đầu tiên tưởng Perse là quê hương của đào, nên đặt cho nó cái tên khoa học là *Prunus persica*. Sau người ta biết là nhầm nhưng đã quen gọi lâu đời nên vẫn để nguyên tên đó, thay vì phải đổi là *Prunus sinensis*, họ Rosacées.

Ở Việt Nam ta từ thời xa xưa đã biết trồng đào phai để ăn quả, loại này cánh hoa mỏng, thưa, màu hồng nhạt, còn lá thì màu xanh nõn. Đào phai dễ trồng và sức sống của nó rất mạnh. Thị trấn Sa-pa thuộc vùng Hoàng Liên Sơn là xứ sở của đào phai. Dân làng Nhật Tân mua cây đào phai còn non về trồng, một năm sau cây đủ mạnh, họ sử dụng làm gốc ghép. Trước tháng 11, họ cắt một nhánh bích đào ghép vào gốc cây đào phai, chờ đến Tết là họ có một cành đào bích tươi tốt đem bán. Mỗi năm mỗi gốc đào phai chỉ dùng ghép được một cành bích đào, thế nên gốc đào phai có bao nhiêu mẫu là cây đó bấy nhiêu tuổi.

Quê hương của bích đào và đào phai là Trung Hoa, nhưng quê hương của hoa anh đào lại là nước Nhật Bản. Người Nhật gọi hoa Anh Đào là ‘quốc hoa’ [national flower], tức là loài hoa đại diện cho dân tộc của họ. Nước Nhật còn được mệnh danh là ‘xứ hoa anh đào’, vì hoa anh đào được trồng khắp nơi trên dải đất Phù Tang, nhất là ở những vùng đồi núi hẻo lánh, nơi có những ngôi chùa cổ kính. Nhìn từ xa người ta chỉ thấy mái chùa ẩn hiện thấp thoáng dưới những lùm đào cổ thụ um tùm. Mỗi độ xuân về, hoa nở hồng ngát cả một phương trời, tạo cho chốn thiên môn một vẻ thanh tịnh, nhuôm đầy đạo vị.

Năm 1912, Nhật Bản gửi tặng Hoa Kỳ 3,000 cây anh đào, gồm nhiều loại khác nhau, nhưng hai loại chính là Yoshino và Kwanzan. Những cây này phần lớn đem trồng dọc hai bên bờ sông Potomac tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn. Kể từ năm 1934, nhà cầm quyền nơi đây cũng bắt chước dân Nhật mở Hội Hoa Anh Đào. Nhưng thay vì đi dạo ngắm hoa, ngồi thiền trà hay ca hát dưới hoa thì ở Mỹ người ta tổ chức các cuộc diễu hành, thi xe hoa và có các ban nhạc từ các tiểu bang khắp nước gửi về tham dự.

Hoa đào mỗi năm nở sớm hay muộn tùy theo thời tiết, người ta phải đoán trước để định ngày lễ hội cho đúng dịp hoa nở. Năm nào chẳng may gặp những trận mưa đá hay mưa tuyết bất thường làm hoa tàn tạ sớm thì đám người dự hội chỉ còn nước ngắm cảnh cành trơ với những cánh hoa tan tác bên đường.

Đầu thế kỷ XX, Nhật Bản cũng đã gửi tặng nước Pháp nhiều cây anh đào. Số cây anh đào trồng tại Jardin des plantes tuy chỉ vài chục cây nhưng có đủ loại, từ loại cánh hoa đơn đến cánh hoa kép, có hương hay không hương, màu trắng phớt hồng đến hồng đậm rồi tới đỏ thắm.

Riêng tại vườn đào trong Parc de Sceaux, hiện đếm được 147 cây, những cây cổ thụ trồng từ đầu thế kỷ nay còn lại độ một phần ba, những cây chết được thay thế ngay bằng những cây mới nên tới mùa hoa, vườn hoa anh đào bao giờ cũng xum xuê. Tất cả những cây đào trồng ở đây đều thuộc loại anh đào, cây cao chừng 3-4 mét có hoa mọc thành chùm, cánh hoa mỏng như lụa, màu phớt hồng ngọt ngào. Tới mùa, hoa nở chi chít, ngọn lá xuống tận mặt đất, trông như những lăng hoa thiên nhiên khổng lồ đặt trên nền thảm cỏ non, xanh mướt. Ngồi từ dưới gốc cây nhìn lên thấy cả một trời hoa lồng lộng, nhìn ra tứ phía, một màu hồng bát ngát bao phủ khắp không gian. Đúng là cảnh Thiên Đàng hạ giới!

Kiếp hoa đào thật mỏng manh, từ lúc hoa nở đến lúc hoa tàn chỉ trong khoảng ba ngày ngắn ngủi, cả mùa hoa cũng chỉ kéo dài được ba tuần. Từ đầu tháng tư dương lịch, những đoá hoa khai mùa bắt đầu nở đến hết tuần thứ ba là những cánh hoa cuối mùa rụng hết. Nhưng dù ở thời điểm nào, vườn đào vẫn có một vẻ hấp dẫn riêng. Tươi mát, mơ màng khi những nụ hoa đầu tiên vừa chúm chím môi cười sau bao ngày im lìm trong băng giá. Tung bừng, rực rỡ khi cả ngàn hoa rộ nở. Man mác, nên thơ khi những cánh hoa rơi bay toí tả khắp không gian rồi trải thảm trên nền cỏ biếc.

Phải chăng vì màu hoa đào thắm tươi, nồng nàn, quyến rũ, hay vì kiếp hoa đào mỏng manh bạc mệnh; hay vì vườn hoa đào đẹp một cách thanh thoát, thần tiên, v.v. đã khiến gây được nhiều mỹ cảm cho người đời, nhiều thi hứng cho các tao nhân mặc khách? Chẳng thế trong kho tàng thi ca phong phú của Nhật Bản, của Trung Hoa cũng như của Việt Nam đã không hiếm những áng thơ văn tuyệt mỹ, những trang tình sử diễm lệ có liên quan tới hoa đào....”

(Nguồn:Trích trong “Hoa Đào Ngoài Đồi Và Trong Thi Ca” của GS Phạm Thị Nhung)

Xuân về với cảnh hoa đào hay với cảnh hoa mai Mỹ Forsythia đều vui với cái Tâm an bình tĩnh lạc. Vợ chồng người viết xin chúc Bạn nhiều sức khỏe, mọi việc đều được hanh thông, lợi lạc qua Youtube chúc Tết dưới đây nhé ☺.

Youtube Minh và Sương Lam Chúc Tết Kỷ Hợi 2019:

<https://youtu.be/68IoN7x5vqo>

Xin chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Chúc Mừng Năm Mới
Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 453-ORTB 869-13019)

Websites:

<http://www.suonglamportland.wordpress.com>

<http://www.youtube.com/user/suonglam>

<https://plus.google.com/+SuongLamTran/posts>

<https://plus.google.com/+SuongLamPortland/posts>

<https://www.pinterest.com/suonglam/>

Mai Mỹ (*Forsythia Spring Glory*)

Nguồn: Internet eMail by Suong Lam Tran chuyển